

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XIII. Tempestate perfunctus, Comorinensibus socijs præcepta tradit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

Anger Malacam venerat die, cum Francisco, ex itinere neophytos Comorinenses reuisurus, vnà cum eodem illo Georgio Aluaro Goam præmisit, in Goënsi Collegio Christianis mysterijs institutisq; accuratiùs excolendum. Cæterùm ipse Malacæsi ciuitati efflagitanti, vt duos e Societate Malacam mitteret, qui suo loco eadem pietatis munia exequerentur, negare non potuit. Extemploque Sacerdoti cuidam indigenæ mandauit, vt sui muneris vicarius neophytos tantisper antemeridianis erudiret horis.

CAPVT XIII.

Tempestate perfunctus, Comorinensibus socijs præcepta tradit.

INDE nauim conscensurus, nauicularium exorauit, vt pueros quosdã (eos è Moluco abduxerat in Goënsi Collegio instruendos) deueheret in Indiam. Quos *Diuinitio præsagientis animi,* illi committens, repentino diuini Spiritus afflatu ter denunciauit, malè se metuere, ne magnum in itinere ea nauis acciperet incommodum. Nec vana denuntiatio cecidit. Insulam Ceilanum nauis præteriens, hæsit in syrtibus: iamque spes salutis nulla erat, cum repentè, B. Mariæ ope simul ab omnibus implorata, diuina *beni-*

Magnitudo animi in tempestatis periculo.

Solatia in periculis.

benignitate periculo eripitur, & Cocinū appellit incolumis. Haud secūdiore cursu, sed meliore conditione, nauis vsa, quę Xauerium vehebat. Per triduum teterrima tempestate vexata est, vt vectores, iactura iam facta, mortem in horas ac momenta singula expectarent. At Franciscus intrepidus ad ea, quę cęteros terrent, sedato animo cęlestes omnes ordine deprecari, cęlestiumque Regem ac Reginam impensę inuocare institit. His ille deprecatoribus pręfidiisque septus (vt ipse postea indicauit) longę maiore lætitia affectus est in ipsa tempestate, quàm deinde tanto defunctus periculo. Quippe in summa illa omnium trepidatione, vitęque discrimine, tantum diuinę hausit dulcedinis, vt eodem tempore cęteri prę męrore, ipse prę gaudio, ingentem vim lacrymarum profunderent. Itaque Deum vehementer orabat, vt eum, si ex illa eximeret tempestate, in alias consimiles, aut etiam grauiores, conuiceret; dummodo suis periculis aliquam diuinę glorię nauaret operam. Crederes Xauerij patientiam cum diuina liberalitate certare; illo in Dei gratiam acerbissima expetente: Deo contrā iucundissima subministrante. Indiam vt attigit, Comorinensium Christianorum vicos, qui

velut

velut primi suæ industriæ foetus in primis ei cordi erant, obire strenuè cœpit. Ibi sociorum aliquanto plus reperit, quàm discedens reliquerat. Quocirca Goam properans, illorum fidei ac prudentiæ multa permisit: pro usu autem quem eius gētis habebat, saluberrima illis præcepta tradidit. Quorum hæc erat summa, vt recens natos infantes ostiatim conquistos baptismo expiarent, ne fortè eius ætatulæ salus parètum aut Sacerdotum socordiã periclitaretur. Vti pueros gregatim Christianis mysterijs ac præceptis quã diligentissimè imbuerent, quòd teneræ ætatis institutio vel plurimū momenti ad honestam beatamque faceret vitam. Iuberent præterea, Dominicis ac festis diebus omnes (præmonitis magistratibus, vt pietatis cultusque in Deum exemplum cæteris proderent) ad sacram ædem orandi diuiniq̃e verbi audiendi causa conuenire: atq; inibi publica vitia publicè increpantes, ab ijs auditores deterrerent, propositis & huius & æternæ vitæ supplicijs pœnisq̃. Cognoscerēt insuper qui inter se similtates atq; inimicitias gererent: ac viros Dominicis, mulieres Sabbati diebus in templum conuocatos reducerent in gratiam: si quis casus difficilior incidisset, ad Lusitanorum re-

*Præcepta
socijs Co-
morinen-
sibus da-
ta.*

M

fer-

ferrent Ducem. Stipem verò ad pauperum subsidium à viris feminisque collatam ita diuiderent egentibus, nihil ut omnino eius apud se residere paterentur. Ægros subinde viserent, & Euangelio super eos recitato; eorundem animos ritè curarent; morientibus adessent, mortuos sepelirent. Viris autem feminisque separatim edicerent, ut suorum quisque ægrotantium numerum deferrent ad se: & simul hoc eis denuntiarent, quorum nomina delata non forent, eos Christiana sepultura carituros. Cum Lusitanis hominibus nullos, nisi de pijs rebus diuinisque, sermones haberent; ne inania colloquia (ut plerunq; fit) Sacerdotaliù munerum occuparent locum. Lusitanorum Ducem amicè tractarent comiterque: & cum eo quauis interposita offensione, pacem & amicitiam retinerent. Idem, quoad eius fieri posset, etiam cum cæteris quoque seruarent Lusitanis: eosque omnia ratione ad Confessionis & Eucharistiæ frequentationem perducerent. Indigenis Sacerdotibus enixè pijs in rebus fauerent: eosdemque ad frequenter peccata expianda, & rem diuinam faciendam, famamque pellicerent. Cauent ne quidquam cuiusmodi parquam, quod illorum existimationem lædendum. dere videretur, narrarent, scriberentque,

præterquam ei qui remedium (si quando res posceret) afferre posset. Ut videlicet Sacerdotum vitia is sciret vnus, qui posset etiam curare. Neu de neophytis apud Lusitanos, neu de Lusitanis apud neophytos detraherent; sed vtrosque collaudarent apud alteros; vt vtriq; mutua imitationis studio tenerentur. Nusquam cuiusuis Dynastæ aut Regis accessitu, nisi potestate facta ab eo Patre, qui illi præflet oræ, discederent; sed obedientiæ memores, rem integram ad eundem reicerent. Præcipuè verò efficerent, quoad eius fieri posset, vt diligerentur ab omnibus: nulla quippe re magis animos hominum flecti in omnes partes, quam amore. Quocirca homines traherent in funiculis Adæ; nullamq; omnino (nisi cōsulto Comorinēsis orę Præposito) cuiquam infligerent pœnā. Quibus ex præceptis Xauerij, non solùm quales socios esse vellet, sed qualis esset ipse, intelligi licet; quippe cū optimus magister ex suis factis præcepta de promoteret.

*Alij apud
alios col-
laudandi.*

*Amore
homines
regendi.*

CAPVT XIV.

Goam reuersus, res Indicas componit.

His e præceptis datis, Antonium
Criminalem Parmensem, cum qui
M 2 deia-